

РЕШ.ИЕ

№ 26

гр. ХАСКОВО, 07.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, I-ВИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИЛЕНА Д. ДЕЧЕВА

при участието на секретаря ДЕЛЯНА Г. П.А
като разгледа докладваното от МИЛЕНА Д. ДЕЧЕВА Гражданско дело № 20225600100395 по описа за 2022 година

Гражданско дело № 395/2022 г., по описа на Окръжен съд – Хасково, е образувано по искова молба на Г. Н. Г., подадена чрез Адвокатско дружество „Г. и М.“, представлявано от адв. К. Г., против ЗК “ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ” АД, с ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., район „И.“, бул. „Г. М. Д.“ № 1. Претендира се застрахователно обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., предявен като частичен иск от 50 000лв. /след допуснато изменение на главния иск чрез увеличение на размера му в съдебно заседание на 23.01.2022г./Претендира се и законна лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди,считано от датата на която ищецът е уведомил застрахователя за настъпилото ПТП-07.09.2021г.

ИЩЕЦЪТ- Г. Н. Г. твърди, че на 29.07.2021 г., между третокласен път III-506 и третокласен път III-806 на около 2 км и 800м. след с. Въгларово, в посока към с. Сираково, е настъпило ПТП. За пътния инцидент бил съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 61/29.07.2021 г., по описа на ОД на МВР-Хасково, в който било отразено, че виновен за катастрофата е водача на МПС марка „Д.М.“ с рег. № * **** * - Х. С. Ш., спрямо когото било взето административно-наказателно отношение и му бил съставен АУАН № GA 477001/29.07.2021 г.

Прави се описание на механизма, по който е настъпил въпросният инцидент, съгласно което на посочената дата 29.07.2021 г., около 21:55ч. МПС марка „Д.М.“, с рег. № * **** *, управлявано от Х. С. Ш., се движил по третокласен път „III-806“ в посока от с. Въгларово към с. Сираково. Изминавайки около 2,8км от изхода на с. Въгларово, в посока към с. Сираково, водачът на посоченото МПС, поради движение с несъобразена с пътните и атмосферните условия скорост, както и поради недостатъчно упражнено внимание и контрол над управлението от него автомобил, блъснал в задната част авариралото и намиращо се частично на пътното платно МПС марка „О.“, модел „К.“, с рег. № * **** *, управлявано от Г. Н. Г., собственост на В. Т. А..

В резултат на така настъпилия пътен инцидент е пострадал ищецът Г., който се намирал до аварирания лек автомобил марка „О.“, модел „К.“, с рег. № * **** * и на когото били причинени сериозни травматични увреждания. Той бил незабавно откаран по

спешност и хоспитализиран в „МБАЛ – Хасково“ АД, където бил за периода от 30.07.2021 г. до 09.08.2021 г. В болничното заведение ищецът бил приет с оплаквания от силни болки и невъзможни активни и пасивни движения в областта на дясната коленна става. След извърш.и му прегледи, изследвания и рентгенографии, били установени следните травматични увреждания: луксация на дясно коляно с разкъсване на външно-лестерална мускулна формация; наличие на оток и деформация в областта на дясно коляно; сублуксация на дясната колянна става.

Поради тежестта и сложността на получената от Г. травма, на 31.07.2021 г., той бил подложен на оперативна интервенция, при която било извърш.о открито наместване на дислокацията на дясното коляно. Десният крак на ищеца бил обездвижен за период от 45 дни, като му била поставена ортеза тип „Тутор. След стабилизиране на състоянието му, на 09.08.2021г. Г. бил изписан от лечебното заведение, като лекарите му били дали препоръки за спазване на строг хигиенно-диетичен и охранителен режим. От друга страна на пострадалия Г. било указано да не натоварва и да щади оперирания си крайник, както и да използва помощни средства-патерици, за период от 45 дни.

Възстановителният и оздравителен период при ищеца протекъл около половин година. Първият един месец след катастрофата, той изпитвал множество силни и постоянни болки в областта на нараняванията си, поради което му се налагало да приема обезболяващи медикаменти. Тъй като целият десен крак на пострадалия бил обездвижен за период от 45 дни, той се нуждаел от денонощната грижа и помощ от своите близки, които да му помагат при извършване на ежедневните му битови, санитарни и хигиенни навици. Вследствие на горепосочените увреждания, както и от изживения шок, здравословното състояние на Г. се влошило, което дало отражение и на психиката му. Същият и към настоящия момент се оплаквал от потиснатост и понижено настроение, връщал се към спомена за злополуката, като изпитвал и наруш.ия на съня и вниманието. След пътния инцидент Г. изпитвал панически страх и не желал да управлява МПС-та, а когато му се налагало да пътува с автомобил постоянно предупреждавал водача да внимава, някой да не го блъсне и удари отзад.

Предвид Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 61/29.07.2021 г., по описа на ОДМВР-Хасково, който в тази си част бил официален свидетелстващ документ, виновният за пътния инцидент водач попадал в кръга на лицата, чиято отговорност за причинени вследствие на ПТП вреди, се покрива от застраховката „Гражданска отговорност“, сключена със ЗК „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД – застрахователна полица BG/30/120002670666, валидна от 21.09.2020 г. до 21.09.2021 г.

Сочи се още, че ищецът на основание чл. 380, ал. 1 КЗ изпратил застрахователна претенция до ответното дружество, която била получена от него на 07.09.2021 г. В отговор претендиращата репарирание страна на 07.01.2022 г. получила Уведомление от ответника с изх. № 138, с което застрахователят отказал да определи и изплати по доброволен ред застрахователно обезщетение за претърпените от Г. Г. неимуществени вреди.

Така аргументирано ищецът претендира съда да осъди ответното застрахователно дружество ЗК „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД да **заплати на Г. Г. застрахователно обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, вследствие на ПТП настъпило на 29.07.2021 г. между с. Въгларово и с. Сираково, обл. Хасково, в размер на 40 000лв., предявен като частичен от 50 000лв.,** ведно със законната лихва за забава върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди, считано от датата, на която ищецът уведомил ответника за настъпилото ПТП - 07.09.2021 г. до окончателното изплащане на сумата. Претендират се разноси, вкл. в полза на процесуалния представил за оказана безплатна правна помощ и съдействие.

ОТВЕТНИКЪТ-ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, в законоустановения едномесечен срок по чл. 131 от ГПК, чрез упълномощения юрк. А.С., оспорва исковете в цялост както по основание, така и по размер. Оспорва се посоченият в исквата молба механизъм на настъпване на процесното ПТП,

доколкото водачът управлявал процесното МПС в съответствие с императивните изисквания на ЗДвП и ППЗДвП и следователно липсвал един от елементите изграждащи фактическия състав на деликта по смисъла на чл. 45 ЗЗД, а именно – противоправно поведение. С това се обосновава възражението за липса на основание за ангажиране отговорността на застрахователя, доколкото тя била функционално обусловена от отговорността на причинителя на вредата.

Твърди се, че е налице значително съпричиняване на настъпилото ПТП по см. на чл. 51, ал. 2 ЗЗД. Ищецът след като е бил принуден да спре аварийно с лек автомобил марка „О.“, модел „К.“, с рег. № * **** ** не бил сигнализирал чрез задействане на аварийните светлини, респ. габаритните светлини и не бил поставил светлоотразителен триъгълник, с който да ангажира вниманието на останалите участници в движението. С тези си неправомерни и необмислени действия бил нарушил правилата на чл. 59а, чл. 74а и чл. 97 ЗДвП и бил поставил в опасност живота и здравето си, а също и бил предпоставил настъпването на застрахователното събитие.

Оспорва се съставения констативен протокол с пострадали лица, който бил официален удостоверителен документ, но той не се ползвал с материална доказателствена сила относно механизма на ПТП, доколкото съставилият го не присъствал на самия инцидент, а само отразил в протокола изявлението на страната. Цитира се нормата на чл. 179, ал. 1 от ГПК, съгласно която официален документ, издаден от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред, съставлява доказателство за изявленията пред него и за извършените от него и пред него действия.

Ответникът твърди, че ищецът е напълно възстановен, можел свободно да извършва трудовата си дейност и да се обслужва без да е необходима чужда помощ. В условията на евентуалност се твърди, че ищецът със собствените си безотговорни действия забавил възстановителния период. В представеното от ищеца писмено доказателство - история на заболяването 10647/21 г., било предвидено, че в рамките на 30 дни от хоспитализацията си същият следва да се подложи на 2 прегледа, но доказателства, удостоверяващи това липсвали. Освен това от страна на ищеца не била проведена лечебна физкултура след 45-тия ден, както е бил посъветван. С горното се обосновава довод, че изпълнението на тези действия благоприятства бързото оздравяване и пълното възстановяване на мобилността на дясното коляно, а те не били сторени от ищеца.

Изразява се несъгласие с твърдението пострадалият да е ползвал обезболяващи, доколкото от доказателствата не следвал такъв извод, като свободният прием на медикаменти можело както да подобри, така и да влоши състоянието на ищеца. Оспорва се и твърдението, че пострадалото лице било обездвижено за период от 45 дни, препоръката, обективизирана в история на заболяване No 10647/2021г., съгласно която ищецът можело да ходи с ортеза, без да натоварва крайника, но не и да се обездвижи, защото залежаването можело да доведе до допълнителни неблагоприятни последици върху своевременното му възстановяване. Ответникът оспорва, че се наблюдава изменение в психическото състояние на ищеца.

Оспорва се размера на претендираната сума. При формирането ѝ ищецът не взел предвид застрахователната и съдебната практика по аналогични случаи, касаещи вида и характера на телесните увреждания, продължителността и интензивността на болките и страданията, предпоставките, запълващи съдържанието на понятието „справедливост“ по см. на чл. 52 ЗЗД, както и факта на съпричиняването на вредоносния резултат. Твърди се, че посочените ищцови наруш.ия са в пряка причинно-следствена връзка с вредоносния резултат.

Оспорва се акцесорния иск за лихва, поради неоснователност на главния иск. В условията на евентуалност се сочи, че началния момент е от датата на представяне на банковата сметка с подаване на исковата молба, доколкото пострадалият сам е осуетил възможността да му бъде изплатено справедливо обезщетение в рамките на извънсъдебното производство.

Така аргументира се иска от съда да отхвърли предявените искове, алтернативно – да намали същите, поради прекомерност, както и с оглед наличието на съпричиняване от страна на ищеца на вредоносния резултат. Претендират се разноски. Отправено е искане при наличие на предвидените в закона предпоставки на основание чл. 238, ал. 2 ГПК да бъде постановено неприсъствено реШ.ие.

Хасковският окръжен съд след преценка доводите на страните и обсъждане на събраните по делото доказателства, поотделно и взети в тяхната съвкупност, на основание чл. 377, вр чл. 235, вр. чл. 12 от ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

На основание чл. 146, ал. 1, т. 3 от ГПК, страните не спорят за наличие на валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ за лек автомобил марка „Д.“, модел „М.“, с рег.№ * **** **, обективизирана в застрахователна полица № BG/30/120002670666 валидна за периода от **21.09.2020г. до 21.09.2021г.**

Видно от Констативен протокол за ПТП с пострадали лица №61 от 29.07.2021г. е, че на 29.07.2021г., между третокласен път 3-506 и третокласен път 3-806 на около 2 км. и 800м. след с.Въгларово, в посока с.Сираково, е настъпило ПТП с пострадали лица и материални щети, като е отразено, че виновен за катастрофата е водача на МПС „Д.М.“ с рег. №*****. С. Ш., спрямо когото е взето административно наказателно отнoШ.ие и му е съставен АУАН №477001/29.07.2021г. При реализираното ПТП пострадал ищецът Г. Н. Г., който се намирал непосредствено до аварирал лек автомобил марка „О.“ модел „К.“ с рег. № * **** ** и на когото са били причинени травматични увреждания. Същите обстоятелства се установяват и от приетия като доказателство по делото АУАН №477001/29.07.2021г. Не е спорен факта, че във връзка с инцидента е било образувано ДП №676/2021г. по което пострадалият ищец, чрез пълномощникът си е подал молба за прекратяване, входирана по регистъра на РП-Хасково с вх.№3651/2021г. от 07.12.2022г.

Установи се още, че ищецът,чрез пълномощника си е подал претенция за заплащане на застрахователно обезщетения по пощата,получена в застрахователното дружество на 07.09.2021г. По претенцията на ищеца е заведена щета №0801-005161/2021-01. Видно от уведомително писмо изх.№138/07.01.2022г. е, че застрахователят е изискал допълнително представяне на документи каквито не са били представени, поради което е прието, че няма основание заплащане на претендираното обезщетение.

Относно пътната обстановка, механизма на настъпилото ПТП, причините за неговото настъпване, поведението на участниците атмосферните условия при настъпването на ПТП-то и видимостта по делото е назначена съдебна автотехническа експертиза, което заключение съдът приема за обективно и компетентно дадено. От заключението на посочената експертиза относно ПТП се установява, че на 29.07.2021г., около 21.55 часа, по общински път НК5-1123 между път 3-506 и път 3-806, в посока с.Въгларово към с.Сираково/изток-запад/, се е движил лек автомобил марка „Д.“, модел „М.“, с рег.№ * **** **, управляван от Х. С. Ш. от с.Боян Ботево, със скорост около 74,9 км./ч. Движението се извършвало през нощта, при нормална видимост, по сух хоризонтален, прав, асфалтов участък от платно за двупосочно движение. В участъка от платното за движение на около 2800м. след изхода от с.Въгларово, в процеса на разминаване с микробус, водачът Х. Ш. е

възприел спрелия в дясната част на платното за движение/в северна пътна лента/, в посока към с.Сираково, аварирал лек автомобил марка „О.“, модел „К.“ с рег.№ * **** **, с водач Г. Н. Г. от с.Сираково, който се намирал извън автомобила в зоната на предна лява врата. За предотвратяване на удара водачът на лекия автомобил „Д.М.“ е задействал екстремно спирачната система на автомобила и е предприел маневра „отклонение надясно“. При така създамата се ситуация е настъпил удар между тях. Ударът между лекия автомобил „О. К.“ и лекия автомобил „Д.М.“ е настъпил в място с параметри на първоначалния контакт: на около 13,50м. западно от МЛ и на около 1,50м. южно от БЛ-северния край на платното за движение. Ударът е бил заден кос, при контакт на предна челна лява част на лекия автомобил „Д.М.“, със заден ляв ъгъл на спрелия лек автомобил „О. К.“. В резултат на удара спрелия автомобил „О. К.“ се е придвижил напред, със завъртане в хоризонталната равнина, в посока обратна на часовниковата стрелка. Първоначалния удар е станал, когато водачът на спрелия автомобил се е намирал извън автомобила, в близост до предна лява врата, хванат за волана. В процеса на изместване на спрелия автомобил, водачът също е бил изместен, чрез връзката с волана, но остава в динамичия коридор на лекия автомобил „Д.М.“, преди следващия му контакт с лекия автомобил „О. К.“ в зоната на предна лява врата и е ударен от него. Водачът на движещия се автомобил е имал техническата възможност да предотврати настъпването на произшествието, чрез своевременно аварийно спиране. От техническа гледна точка вещото лице сочи, че причините за възникване на ПТП са необезопасяването с предупредителен светлоотразителен триъгълник, на спрелия на платното за движението, поради повреда и невъзможност да бъде изместен извън платното за движение лек автомобил „О. К.“; закъснялата реакция за аварийно спиране и неадекватната реакция за предотвратяване на удара от страна на водача на лек автомобил „Д.М.“, чрез отклоняване на автомобила „надясно“, в момента когато е възприел спрелия в дясно на платното за движение, в нощни условия, на неосветен участък, лек автомобил „О. К.“. В следствие на произшествието са били нанесени материални щети на двата леки автомобила и телесни увреждания на ищеца и на пътувалата на предна дясна седалка в лекия автомобил „Д.М.“ пътничка К.А. Ш..

При конкретната пътна обстановка, ударът по отнош. на водача на лек автомобил „Д.М.“ е бил предотвратим, чрез своевременно аварийно спиране от негова страна. Участъкът, където е настъпило процесното ПТП няма ограничение на видимостта за водачите на МПС. В случая лекия автомобил „Д.М.“ се е движил с включени къси светлини, водачът му е могъл да забележи аварирания в дясно от пътя лек автомобил „О. К.“ от разстояние около 75м. Приблизителната скорост на движение на лек автомобил „Д.М.“ е определена от експерта на около 74,9 км/ч. непосредствено преди произшествието; 74,7 км/ч. в момента на първоначалния удар с лекия автомобил „О. К.“ и около 72 км/ч. в момента на удара във водача на лекия автомобил „О. К.“.

Повредата на лекия автомобил „О. К.“, която е принудила ищеца Г. Г. да спре принудително е спиране работата на двигателя на автомобила по време на движение. Констатации по конкретната причина за спиране работата на двигателя и за невъзможността да бъде запуснат отново не са извърш. Констатираната повреда по автомобила не е

позволявала той да продължи движението си на собствен ход. В случай, че водачът на лекия автомобил „О. К.“ е бил спрял на обозначено за това място, своевременно е задействал аварийните, респективно габаритните си светлини и е поставил светлоотразителен триъгълник, от техническа гледна точка процесното ПТП не би настъпило. По време на ПТП пострадалият е бил извън автомобила и дясното му коляно не е имало контакт с части от вътрешния интериор на купето на автомобила.

От заключението на назначената съдебно медицинска експертиза се установява, че в резултат на станалото на 29.07.2021г. ПТП на ищеца е било причинено телесно увреждане изразяващо се в изкълчване на дясно коляно, разкъсване на външна странична формация, които увреждания са наложили открито наместване на разместване на коляно. Оздравителния процес е продължил около 40 дни и е приключил със снемане на имобилизацията. Възстановителният процес е продължил около 6 месеца, след което ищецът е възстановил походката си и се е върнал на работа. Уврежданията на дясното коляно са в пряка причинна връзка с процесното ПТП. Поставените на ищеца метални фиксиращи тела в дясната му коленна става не подлежат на отстраняване и ще останат пожизнено. Като трайна последица от травмата ще останат чувството за болка при промяна на времето и при претоварване на крака. Ще останат последици от наруш.ото обръщение на лимфата, проявено с увеличен обем на меките тъкани на дясната подбедрица. При прегледа вещото лице е установило също наличието на оперативен белег по външната страна на дясното коляно и подбедрица, който пострадалият възприема като загрозяващ. Според вещото лице ищецът не е провел рехабилитация, която би се отразила благоприятно на оздравителния и възстановителен процес. Лечението на ищеца е проведено по правилата на установената медицинска практика, не са установени усложнения в протичане на оздравителния процес. Обемът от движения е възстановен. Възстановена е и работоспособността на ищеца, като остават лимфния оток на дясната подбедрица и болките в коляното при определени обстоятелства.

Ищецът ангажира по делото гласни доказателства посредством разпита на свидетелите В. Т. А. и В. Х. в В., като първият в показанията си описва предимно механизма на станалото ПТП, а вторият свидетел установява претърпените болки и страдания от ищеца от това произшествие.

В показанията си свидетелят В. Т. А. установява, че лекият автомобил „О. К.“ бил закъсал на пътя между селата Въгларово и Сираково, област Хасково. Колата била спряна на пътя, леко в страни, като десните гуми били на банкета. Тъй като свидетелят бил помолен от ищеца да помогне той се придвижил с друга кола спрял и изкарал колан, за да издърпа закъсалия автомобил. В този момент спрял и някакъв бус, като шофьорът го попитал дали може да помогне с нещо. Свидателят го отпратил и при тръгването на микробуса видял движеща се кола, поради което се хвърлил в канавката, а колата ударила спрелия автомобил. По време на удара ищецът бил извън автомобила си, отстрани, от лявата страна и останал между двете коли. Всичко станало много бързо, било тъмно. Свидателят установява, че и двете спрели коли-неговата и на ищеца били на аварийни светлини без фарове, не си спомня

да е имало поставен слевтлоотразителен триъгълник, като той бил със светлоотразителна жилетка, но ищеца не. Свидетелят не може да каже конкретно дали ищецът е видял или чул приближаващата се кола, но когато го видял той бил припаднал между двете коли, като после се свестил и викал от болка. Установява, че след получаване на травмите и след обаждане на телефон 112 Г. бил откаран в болницата, където престоял около 10-12, имал скъсан менискус, правили му операция и му сложили имплант в крака. Лекият автомобил, който ударил Г., ударил и автомобила му и причинил щети по предната лява врата, която била затворена, но в последствие била отворена, тъй като се изкривила при удара. По автомобила на Х. Ш. „Д.М.“ също имало щети отпред - било счупено предното стъкло.

В показанията си свидетелят В. Х.в В., вуйчо на ищеца, установява, че тъй като майката и бащата на Г. били починали и той бил сирак непосредствено след катастрофата при изписването си от болницата бил настанен в дома на свидетеля, който се грижел за племенника си. Ищецът и свидетелят живеели в отделни къщи много близко една до друга, но първоначално Г. бил настанен в дома на вуйчо си. Ищецът бил придвижван с инвалидна количка из къщата и по стълбите, а в последствие се придвижвал с проходилка. Всички хигиенни и битови нужди след изписването на ищеца от болницата били поети от свидетеля, тъй като ищецът не можел да се обслужва сам, като това положение продължило около месец и половина. Вследствие причинените му увреждания Г. изпитвал болки, които продължавали и към настоящия момент. Късно през нощта ищецът са обаждал на свидетеля, че много го боли кракът. Катастрофата се отразила негативно и върху психиката на ищеца, който не искал да се качва в автомобил, не искал да шофира, нощем сънувал кошмари, дистанцирал се от приятели, не искал да излиза от къщи, станал нервен и избухлив. Свидетелят сочи, че на ищеца му бил поставен имплант в крака, който никога нямало да бъде свален.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявен е главен иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ.

Ищецът претендира обезщетение за неимуществени вреди от застрахователя, с когото собственикът на МПС, което е причинило процесното ПТП има сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност“ към момента на настъпване на застрахователното събитие. Установи се отправянето на претенции, завеждането на щета от застрахователното дружество и отказа за заплащане в срока по чл. 496 от КЗ. Изпълнени са изискванията на чл. 380 от КЗ и е налице отказ на застрахователя да заплати застрахователно обезщетение, който отказ по смисъла на чл. 496, ал. 3 от КЗ обуславя допустимостта на исковото производство.

Ищецът претендира от съда да осъди ответното дружество да му заплати обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., частичен иск от пълния размер от 50 000 лв. Обезщетението на неимуществените вреди се претендира поради причинени болки и страдания в резултат на настъпило на 29.07.2021 г. ПТП.

В тежест на ищеца, в настоящото производство, е да докаже, че е налице сложният фактически състав, който да ангажира отговорността на ответното застрахователно дружество, а именно: противоправно поведение от страна на деликвента; вреда; причинна връзка между деянието и претърпените вреди; вина; валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ между ответника и собственика на управляваното от деликвента МПС и настъпило застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя.

Видно от чл. 429, ал. 1 от КЗ, с договора за застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в самия договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие. Отговорността на застрахователя се реализира чрез заплащане на обезщетение на увреденото лице, което обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, пряк и непосредствен резултат от увреждането, както и лихви за забава, когато застрахованият е отговорен пред увредения за тяхното плащане /арг. ал.2, т.2 на същата норма/. Законът в разпоредбата на чл.432 ал.1 от КЗ предоставя на пострадалото при ПТП лице да сезира съда с пряк иск срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на прекия причинител. Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на деликвента и той отговаря за всички причинени от него вреди и при същите условия, при които отговаря самият причинител на вредите. В гражданското производство, съгласно чл. 45, ал. 2 от ЗЗД, вината се предполага до доказване на противното.

По делото е установено наличието на договорно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ с ответното застрахователно дружество ,валидна до 21.09.2021г. тъй като за управлявания от деликвента Х. С. Ш. лек автомобил марка и модел „Д.М.“ с рег.№* **** ** е налице застрахователна полица №BG/30/120002670666 за периода от 21.09.2020г. до 21.09.2021г. Ето защо съдът счита, че в конкретния случай по предявения иск с правно основание чл.432 ал.1 от КЗ застрахователят ЗАД „ДаллБогг:Живот и Здраве“ АД е пасивно, материално правно легитимиран да отговаря по този иск.

Съгласно разпоредбата на чл.45 от ЗЗД всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму, като във всички случаи на непозволеното увреждане вината се предполага до доказване на противното. Самият институт на непозволеното увреждане е сложен фактически състав, елементи на който са деяние/действие или бездействие/, вредата, противоправността на деянието, причинната връзка и вината съединени от посочената правна норма. В настоящият случай от събраните по делото писмени и гласни доказателства се установяват всички задължителни елементи от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД.

В тази връзка от приетите като доказателство по делото писмени документи, от заключението на назначените съдебни автотехническа и медицинска експертиза и от показанията на разпитаните свидетели се установява по несъмнен начин осъществено противоправно деяние от страна на водача на лек автомобил марка и модел „Д.М.“ с рег.№

Х*****. С. Ш., който при наруш.ие на правилата за движение по пътищата, а именно:закъсняла реакция за аварийно спиране и неадекватна реакция за предотвратяване на удара между управлявания от него автомобил и спрелия автомобил „О. К.“ до който в непосредствена близост се е намирал ищеца, чрез отклоняване на лекия автомобил „Д.М.“ „надясно“, в момента когато вече е възприел спрелия в дясно на платното за движение автомобил,в нощни условия, на неосветен участък причинил на ищеца Г. Н. Г. телесно увреждане-изкълчване на дясно коляно с разкъсване на външната странична формация, наложило открито наместване на разместване на коляното.Причиненото увреждане е наложило и луксация на дясното коляно, лечение на оток и деформация, сублукация на дясната колянна става чрез оперативна интервенция.От посочените доказателства,преценени поотделно и в тяхната съвкупност се установява,наличието на противоправно деяния от страна на водача на лекия автомобил „Д.М. „ Х. С. Ш., неговото виновно поведение при форма на вината непредпазливост, наличието на неимуществени вреди,които са в пряка причинна връзка с противоправното деяние.

При тези данни по делото съдът счита,че е налице фактическия състав на непозволеното увреждане и съответно възникналото задължение в този смисъл за обезщетяване на причинените вреди на ищеца от ПТП ,станало на 29.07.2021г. на третокласен път в посока от с.Въгларово към с.Сираково,област Хасково.

По отнош.ие на интензитета на причинените на ищеца неимуществени вреди-болки и страдания от причинените увреждания съдът кредитира показанията на разпитаните по делото свидетели които са непротиворечиви , еднопосочни, изградени въз основа на лични и непосредствени впечатления, които сочат интензитета на болките и страданията,оздравителния и възстановителния период на ищеца от уврежданията, дават ясна представа за неговото физическо и психическо състояние след ПТП .

В този ред на мисли предявеният главен иск с правно основание чл.432 от КЗ е основателен,тъй като са налице всички предпоставки ,за да се ангажира отговорността на ответното застрахователно дружество, а именно противоправно деяние, вина, настъпили неимуществени вреди за ищеца в следствие на причинените му увреждания от станалото на 29.07.2021г. ПТП , причинна връзка между деянието и настъпилите вреди, валидно застрахователно правоотнош.ие, настъпило застрахователно събитие – процесното ПТП, като ответното застрахователно дружество ще следва да обезщети претърпените от ищеца вреди, които вреди са пряка и непосредствена последица от противоправното поведение на водача на застрахованото МПС.

Що се касае за размера на претендираното обезщетения за неимуществени вреди, настоящият състав намира, че за да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт неимуществени вреди, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят всички конкретни обстоятелства около настъпването на вредите, техните характер и тежест, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, така че възмездяването да отговаря на критерия „справедливост“, прогласен изрично в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД,

но също така и да бъде съобразено икономическото състояние в страната. Следва да се посочи, че на обезщетяване подлежат не само съзнаваните болки, страдания и неудобства, причинени от увреждането и явяващи се пряка и непосредствена последица от него, но и самото понасяне на увреденото състояние от страна на увреденото лице. В този смисъл са и дадените разяснения в ППВС 4/1968 г., съгласно които понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано „с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства“ каквито са „характера на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др.“

Специфичното е, че стойността на неимуществената вреда не може да бъде точно фиксирана с допустими по ГПК доказателствени средства, с оглед на факта, че по същество негативното въздействие на деликта навлиза в неимуществената сфера на пострадалия или увредения и е част от неговия психо-емоционален статус, който няма как да бъде обективно установен. Възприятия в тази насока се съдържат в показанията на разпитаните по делото свидетели, които дават светлина за претърпените от увредените лица болки и страдания. Съдът е този, който във всеки конкретен случай преценява по справедливост размер на дължимото обезщетение, отчитайки понесените от увреденото лице болки и страдания, а и неудобствата – емоционални, физически и психически, които ги съпътстват и които зависят не само от обективен, но и от субективен фактор – конкретния психо-емоционален статус на пострадалия /субективното отношение към случилото си и отражението му върху психиката с оглед степента на психическа и емоционална зрялост на лицето, възрастта му и други/.

Преди определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди следва да се обсъди релевираното от ответника възражение с правно основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия ищец изразяващо се в нарушаване на разпоредбите на чл.59а, чл.74а и чл.97 от Закона за движение по пътищата, а именно: след като е спрял принудително с лекия автомобил „О. К.“ не е сигнализирал чрез задействие на аварийните си светлини, респ. габаритните светлини и не е поставил светлоотразителен триъгълник, с който да ангажира вниманието на останалите участници в движението

За да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. От друга страна, релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало до увреждането като неблагоприятен резултат. В случая, поведението на ищецът към момента на произшествието не сочи на обективна причинно-следствена връзка с настъпилия неблагоприятен резултат. Според практиката на ВКС намаляването на обезщетението за вреди е възможно само при наличие на категорични доказателства, че вредите не биха

настъпили, ако по време на произшествието пострадалото лице нарушило посочените погоре разпоредби от ЗДвП. Преценката за реалния принос на пострадалия за настъпване на вредоносния резултат е обусловена от съпоставка на поведението на участниците в произшествието, като съразмерността на действията или бездействията на пострадалия с останалите обективни и субективни фактори, станали причина за настъпване на ПТП, ще определят и процентното съотношение на този принос.

В този ред на мисли по делото е безспорно установено, че ищецът не е поставил светлоотразителен триъгълник на пътното платно, на около 30м. , в какъвто смисъл е разпоредбата на чл.97 от ЗДвП, с което да сигнализира, че автомобилът му е аварирал на пътното платно. От друга страна авариянето на автомобил би могло да бъде обозначено и с включен аварийен сигнал./чл.59 ал.1 ,чл.59а и чл.97 ал.3 от ЗДвП/.От показанията на разпитания по делото свидетел В. А., очевиден на станалото ПТП, чиито показания съдът кредитира, се установява, че и двата спрени автомобила/ този на свидетеля и този на ищеца/ са били с включени аварийни светлини и габарити, като времето е било ясно, сухо, пътният участък е бил прав и видимостта е била много добра. В устния си доклад в съдебно заседание на 23.01.2023г. вещото лице, изготвило автотехническата експертиза, установява, че при наличието на аварийни светлини и светлоотразителни елементи по спрелия автомобил, водачът на „Д.М.“ би видял аварирания автомобил на много по-голямо разстояние, отколкото е в същност осветеността на фаровете на къси светлини ,а тази осветеност пред автомобила е 50м., и над 75 м. е в дясно от дясната страна на фаровете. От друга страна участъкът на пътя е прав и без наклон, а по принцип аварийните светлини се виждат над 150м. така че ако няма насрещни фарове и други източници на светлина при всички положения това разстояние над 150м. би било в зоната на видимост на водача на „Д.М.“ .При преценка както на показанията на посочения свидетел, така и на заключението на автотехническата експертиза се налага извода, че причина за настъпването на ПТП и вина за това ПТП носи изцяло водача на движещия се лек автомобил, който въпреки, че е имал възможност да забележи спрелите автомобили с аварийни светлини, не е предприел мерки за да спре или да намали скоростта, очаквайки опасност, а вместо това е управлявал лекия автомобил със скорост от 74 км/ч, която не е била съобразена с наличната опасност на пътя. Вещото лице сочи също, че дори без аварийни светлини, светлоотразителни и други елементи, които да отразяват, водачът на лекия автомобил „Д.М.“ е имал възможност да види, да реагира и да спре при своевременна реакция от негова страна на конкретната пътна обстановка. Действително ищецът се е намирал плътно в дясно на пътното платно, но тъй като автомобилът е бил аварирал и е следвало незабавно да бъде изместен от платното за движение, той е бил в непосредствена близост до шофьорското място, в готовност да изтеглят автомобила със свидетеля В. А.. Ето защо съдът счита, че въпреки, че ищецът не е бил поставил светлоотразителен триъгълник зад аварирания автомобил и не е бил със светлоотразителна жилетка не би могло да се направи извод, че същият е допринесъл за настъпването на самото произшествие, а оттам и за причинените му увреждания .Не би могло да се приеме също, че ищецът е допринесъл за собственото си увреждане в по-тежка степен, както и за увреда, която не би получил ако беше изпълнил задължението си да

постави светлоотразителен триъгълник зад авариралия автомобил и да сложи светлоотразителна жилетка. Изводите на съда се подкрепят и от заключението на назначената съдебно медицинска експертиза относно вина и характера на причинените на ищеца увреждания от ПТП. С оглед данните, които се установяват от събраните по делото доказателства, преценени в тяхната съвкупност, съдът направи и извода си за липса на съпричиняване от страна на ищеца за настъпването на вредоносния резултат.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът приложи принципа на чл.52 от ЗЗД-принцип на справедливо обезщетяване на вредите. Въз основа на събраните по делото писмени и гласни доказателства и заключенията на съдебната автотехническа и на съдебно-медицинската експертизи, съдът констатира и определи претърпените от ищеца вреди, като взе предвид настъпилите последици, както във физически, така и в психически и емоционален план, отчитайки младата възраст на ищеца и множеството болки и страдания, които е претърпял вследствие на причинените му тежки увреждания, продължителният възстановителен период. Съдът счита, че ищецът е търпял изключително интензивни болки и страдания непосредствено след станалото ПТП. Не без значение са и проведените медицински манипулации, оперативното лечение, невъзможността да се обслужва самостоятелно за продължителен период от време, нуждата от чужда помощ, емоционалният стрес, коренната промяна в начина на живот, невъзможността да се труди. При определянето на размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобрази и характера на причинените физически увреждания. В продължителния възстановителен период се е наложило ищецът да бъде с обездвижен десен крак за продължителен период от време, носил е имобилация тип „Тутор“ около 40 дни и нормално е проходил след шест месеца и тогава се е върнал на работа. Имало е период около месец и половина без възможност за самостоятелно обслужване и нужда от чужда помощ. Като паричен еквивалент на понесените болки и страдания при определянето на справедливото обезщетение за неимуществени вреди, съдът съобрази и конкретните икономически условия към правно релевантния момент-/29.07.2021г./, чийто обективен белег са и лимитите на застраховането, които са значително по-високи от търсеното от ищеца обезщетение.

За характера и тежестта, интензитета, степента и продължителността на болките и страданията, търпени от ищецът съдът черпи сведения от показанията на разпитаните свидетели, чиито показания, както вече посочи, кредитира. От тези показания се установява оздравителния и възстановителен период на ищеца, болките и страданията, които той е претърпял непосредствено след ПТП и продължава да търпи и към настоящия момент, отражението на станалото върху неговата физика и психика, отношението му с околните, невъзможността за определен период от време да се грижи сам за себе си и нуждата от ежедневна помощ в продължение на около месец и половина и пр. С оглед данните по делото съдът счита, че на ищеца следва да се присъди обезщетение за неимуществени вреди в размер на 15 000 лв., което ще възмезди причинените му неимуществени вреди, като искът в останалата част до пълния предявен размер от

40 000лв./частичен иск от пълния размер на 50 000лв./ ще следва да се отхвърли като неоснователен и недоказан.

По отнош. на претендираната от ищците законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от 07.09.2021г./датата на уведомяване на застрахователя за настъпилото ПТП/ до окончателното изплащане на обезщетението следва да се отбележи следното:

По отнош. на периода, за който се дължи законна лихва за застрахователно обезщетение, действат предвидените специални правила на КЗ. Съгласно разпоредбата на чл. 429, ал. 2, т.2, вр. ал. 3 от КЗ, застрахователното обезщетение включва и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал. 3, където е предвидено, че лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). Съгласно нормата на чл. 497, застрахователят дължи законната лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок считано от по-ранната от двете дати – с изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3, или с изтичането на тримесечния срок по чл. 496, ал.1, освен в хипотезата, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3. Видно е, че ищците са сезирали ответника-застраховател за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди с претенции от 07.09.2021г.

Съгласно чл. 432, ал. 1 КЗ, отговорността на застрахователя е обусловена от отговорността на прекия причинител на увреждането. При задължение от непозволено увреждане, делинквентът се смята в забава и без покана и дължи лихва от деня на увреждането (чл. 84, ал. 3 ЗЗД). Разпоредбите на новия КЗ (в сила от 01.01.2016 г.) предвиждат, че застрахователят дължи лихва за забава от един по-късен момент. Настоящият състав се съобразява с формираната съдебна практика, приемаща, че задължението на застрахователя за изплащане на лихва за забава е регламентирано в чл. 429, ал. 3, изр. 2-ро от КЗ и началният момент на начисляването на лихвата е датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ или датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и – на второ място, с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 432, ал. 1 КЗ. Тези правила, обаче, не променят началния момент на дължимост на лихвата по чл. 429, ал. 3 изр. 2 от КЗ. В случая няма данни за уведомяване на застрахователя от застрахования за настъпване на процесното застрахователно събитие, а ищците като пострадали от това събитие, т. е. от процесното ПТП, са предявили

претенцията си пред ответника за изплащане на застрахователно обезщетение съответно на 07.09.2021г. ,от която дата се дължи законната лихва за забава.

По въпроса за разпределяне на отговорността за направени разноси, съдът, на основание чл. 78 от ГПК, се произнася съобразно изхода на делото.

Ищецът претендира разноси за заплатено възнаграждение за вещи лица в размер на 400лв. и присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на Адвокатско дружество „Г. и М.“ в размер определен от съда+ ДДС, на основание чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата, съобразно представен списък по чл.80 от ГПК. С оглед изхода на делото на ищеца следва да бъдат присъдени разноси в размер на **400лв.** платено възнаграждение за вещи лица . В полза на Адвокатско дружество“Г. и М.“ на основание чл.38 ал1 т.2 от Закона за адвокатурата, вр. чл.7 ал.2 т.3 от Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения следва да се определи адвокатско възнаграждение в размер на **1750лв.** Посочените суми следва да се заплатят от ответното дружество.

Съобразно уважения размер на исковата претенция ответното дружество ще следва да заплати дължимата ДТ по сметка на ОС-Хасково в размер определен по реда на чл. 1 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК, вр. чл. 69, ал. 1, т. 1 от ГПК,а именно: **600лв.**

На ответното дружество с оглед приложения списък на разноските по чл. 80 от ГПК ще следва да се присъдят разноси на основание чл.78 ал.3 от ГПК съразмерно на отхвърлената част от исковите претенции. В тази връзка ответното дружество е направило разноси за платени възнаграждения за вещи лица в размер на 400лв. и претендира заплащането на юристконсултско възнаграждение на основание чл.78 ал.8 от ГПК. Юристконсултското възнаграждение следва да се определи на основание чл.25 ал.2 вр. ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ. Съразмерно на отхвърлената част на исковите претенции на ответното дружество ще следва да се присъдят разноси в размер на общо **587,50лв.**, които ще следва да се заплатят от ищеца.

Мотивиран от горното,съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг:Живот и Здраве“ , ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.С., р-н „И.“,бул.“Г.М.Д.“ №1 да заплати на Г. Н. Г., ЕГН ***** от с.Сираково,община Хасково,област Хасково, ул.“Втора“ №24, със съдебен адрес :гр.Хасково, бул.“България“ №150, ет.2,офис 217 ,на основание чл.432 от КЗ вр. чл.51 ал.2 от ЗЗД сумата в размер на **15 000лв.**,представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, в резултат на ПТП,настъпило на 29.07.2021г. между с.Въгларово и с.Сираково,област Хасково,ведно със законната лихва за забава, считано от -07.09.2021г. до окончателното изплащане на главницата, като иска в

останалата част до пълния предявен размер от 40 000лв.,предявен като частичен иск от 50 000лв., **като неоснователен и недоказан ОТХВЪРЛЯ.**

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг:Живот и Здраве“ , ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.С., р-н „И.“,бул.“Г.М.Д.“ №1 да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Окръжен съд-Хасково сумата в размер на **600лв.-държавна такса** .

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг:Живот и Здраве“ , ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.С., р-н „И.“,бул.“Г.М.Д.“ №1 да заплати на Г. Н. Г., ЕГН ***** от с.Сираково,община Хасково,област Хасково, ул.“Втора“ №24, със съдебен адрес :гр.Хасково, бул.“България“ №150, ет.2,офис 217 направените по делото разноси в размер на **400лв.**,платено възнаграждение за вещи лица.

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг:Живот и Здраве“ , ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.С., р-н „И.“,бул.“Г.М.Д.“ №1 да заплати на Адвокатско дружество „Г. и М.“, БУЛСТАТ 177430738,с със седалище и адрес на управление гр.С.,район Красно село,бул.“Македония“ №10, вх.2, ет.1 ,ап.12 на основание чл.38 ал1 т.2 от Закона за адвокатурата, вр. чл.7 ал.2 т.3 от Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения адвокатско възнаграждение в размер на **1750 лв. с ДДС.**

ОСЪЖДА Г. Н. Г., ЕГН ***** от с.Сираково,община Хасково,област Хасково, ул.“Втора“ №24, със съдебен адрес :гр.Хасково, бул.“България“ №150, ет.2,офис 217 да заплати на Застрахователно акционерно дружество „ДаллБогг:Живот и Здраве“ , ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.С., р-н „И.“,бул.“Г.М.Д.“ №1 направените по делото разноси, съобразно отхвърлената част от предявения иск в размер на общо **587,50лв.**

РеШ.ието подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд – Пловдив в двуседмичен срок от връчването на страните.

Съдия при Окръжен съд – Хасково: _____